

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: III.

August 2018

Číslo: VIII.

STÁLE TÍ ISTÍ...

„Ja si podávam na chóre ruky, stále s tými istými chlapmi“, vraví muž stredného veku, ktorý príde do svojej rodnej farnosti k rodičom a ide samozrejme aj do kostola. A možno sme si niečo podobné všimli aj my. Skutočne je to tak. A tento fakt potvrdia aj ďalší kňazi, ktorí sa s týmto fenoménom stretávajú tiež vo svojich farnostiach. Prečo stále tí istí? Veď pravdou je, že chrám je aj domovom Božieho ľudu. Teda všetkých veriacich. Nik teda nie je duchovným bezdomovcom, lebo všetci máme miesto v Božom chráme. Kiežby túto pravdu pochopili a prijali viacerí a posilnili by rady modliacich sa ľudí v kostole. Často sa stáva, že ak rodina príde zahlásiť pohreb zosnulého, želajú si aj svätú omšu, hoci nechodil do kostola. Pohrebnú sv. omšu samozrejme odslúžim, no musíme si každý uvedomiť, že jedna svätá omša na tomto svete, ktorej sa ako živí zúčastníme, má pre našu dušu väčšiu cenu ako tie,

ktoré sa za nás budú slúžiť po smrti.

Zaujímavé je, že aj na štadiónoch fanúšikovia na futbalových zápasoch, väčšinou bývajú tí istí. A podobne aj v krčmách...

A čo deti a mládež? Aj tí veľa absentujú v kostole. A často býva odpoveď: „To je tak všade.“

A čo upratovanie kostola a brigády okolo fary a kostola? Nebudeme sa mýliť, ak povieme, že pomáhajú stále tí istí. Zamýšľame sa vôbec nad tým, čo bude vtedy, ak títo nebudú vládnuť, alebo nebudú už medzi nami? Nájdu sa ďalší? Musíme dúfať, že sa nájdu a že sa budú angažovať a prejavia spolupatričnosť k miestnemu cirkevnému spoločenstvu tým spôsobom, že podajú pomocnú ruku.

Každý deň sa modlíme *Otče náš*. Vyjadrujeme tým, že máme jedného Pána Boha, ktorý je náš Nebeský Otec. My sme jeho deti a navzájom sme si

bratia a sestry. V kostole si podávame aj ruky a toto gesto pokoja a bratskej lásky je veľmi dôležité a má vyjadrovať náš vzájomný súlad medzi nami. Snažme sa a modlime, aby to bola vždy realita v našom živote. Zúčastňujme sa na sv. omši vždy zo živou vierou a s túžbou prijať živého Pána Ježiša, ktorý sa nám dáva vo svojom Slove a v Eucharistii.

„Nech Pán prijme obeť z tvojich rúk, na chválu a slávu svojho mena, na úžitok nám i celej svätej Cirkvi.“

Duch. otec Milan

NAD BOŽÍM SLOVOM

Herodes dal Jána chytiť a v putách vrhnúť do väzenia pre Herodiadu, manželku svojho brata Filipa, lebo si ju vzal za ženu.

A Ján Herodesovi hovoril: „Nesmieš žiť s manželkou svojho brata!“ Herodias mu strojila úklady a chcela ho zabiť, ale nemohla, lebo Herodes sa Jána bál. Vedel, že je to muž spravodlivý a svätý, preto ho chránil. Keď ho počúval, býval vo veľkých rozpakoch, a predsa ho rád počúval /Mk 6, 17-20/.

V deň, keď sa na Slovensku slávi výročie Slovenského národného povstania, svätá Cirkev si pripomína mučenícku smrť Sv. Jána Krstiteľa. Ježiš Kristus o ňom povedal, že bol najväčší z tých, čo sa narodili zo žien. Bol nespravodlivo väznený a nespravodlivo aj popravený. Prečo nespravodlivo? Preto, lebo neurobil predsa nič zlé. Na pozadí jeho mučeníckej smrti sú tri postavy, s ktorými sa spája jeho smrť. Je tu Herodias, Herodesova konkubína, ktorú si priviezol z Ríma a hriechne s ňou žil. Je tu kráľ Herodes a dcéra Herodiady, ktorá sa volala Salome. Herodias vplývala na Herodesa i na svoju dcéru Salome. Jánovi strojila úklady, rada by sa ho zbavila, lebo jej prekážal a narúšal jej hriechny život svojimi napomenutiami. No Herodes však Jána rád počúval a dokonca sa ho usiloval chrániť. No keď prišla vhodná príležitosť na Herodesove narodeniny, Herodias túto príležitosť naplno využila. Kráľ v dobrej nálade a pri dobrom víne sľúbil dcére Herodiady, ktorá prišla tancovať, všetko, čo si zažiada. Poradiť sa išla za svojou matkou a na jej návrh si žiadala hlavu Jána Krstiteľa. Krutá rada matky... Kráľ sa zarmútil, no potom ju nechcel sklamať. Kto tu zlyhal? Či nie všetci traja? Všetci traja však tiež stratili svoju hlavu. Herodias ju stratila pre

svoju zlobu, Herodes pre svoju slabosť a Salome pre svoju hlúposť. Jedno je isté, že ak sa aj zbavíme proroka a teda ho umlčíme, nikdy sa nezbavíme pravdy, ktorú hlásal. Pravda vždy ostáva. A v tomto prípade ide o pravdu nie Jánovu, ale o Božiu pravdu, pretože Boh je jej pôvodcom. „*Prepáš si teda bedrá, vstaň a povedz im všetko, čo ti prikazujem! Nezlakni sa ich, aby som ti nenahnal strach pred nimi*“ (Jer 1,17).

Ján Krstiteľ bol v pravom zmysle slova obhajcom manželského zväzku. Jeho známe slová „nesmieš žiť s manželkou svojho brata“, sú adresované nielen Herodesovi, ale každému, kto zlyháva v manželskej zmluve. Striedanie životných partnerov je dnes bežné, nakoľko mnohí nemajú rešpekt pred ničím, čo je sväté a Bohom dané. A na ich deti, práve hriechy život rodičov nevplýva dobre. A nie je ani príkladom, ak dieťa pozná lepšie priateľa svojej matky ako vlastného otca. Boh miluje pravdu, lebo On je večná pravda. Ak sa chceme páčiť Bohu, musíme milovať pravdu, ktorú hlása Cirkev a nevytvárať si svoju pravdu. Príklady nemáme u celebrit v Smotánke, kde sa spomenie aj ex manžel, alebo ex partner niekoho. Príklady máme skôr u jednoduchých a veriacich ľudí, ktorí sa brali ako mladí a čistí a vydržali spolu až do smrti.

SVÄTÍ- NAŠE SVETLÁ

27. AUGUST – SV. MONIKA

Narodila sa v Tagaste v Afrike roku 331 v kresťanskej rodine. Ešte celkom mladú ju vydali za Patrícia. Jedným z jej synov bol Augustín, veľmi nadaný, za obrátenie ktorého preliala veľa slz a vyslala veľa modlitieb k Bohu. Je príkladom vynikajúcej matky, ktorá modlitbou živila vieru a čnosťami ju robila viditeľnou. Zomrela v Ostii roku 387.

Z Vyznani svätého biskupa Augustína

(Lib. 9, 10-11: CSEL 33, 215-219)

Usilujme sa o večnú múdrosť

Keď sa blížil deň jej odchodu z tohto života – ty si vedel o tom dni, my nie –, stalo sa, verím, tvojím tajomným riadením, že sme sami, ja a ona, stáli opretí o okno, odkiaľ bolo vidieť do záhrady nášho domu, tam v Ostii nad Tiberom, kde sme sa d'aleko od ľudí zotavovali po dlhej namáhavej ceste pred plavbou. Rozprávali sme sa teda sami veľmi milo, pričom „sme

zabúdali na to, čo je za nami, a uháňali za tým, čo je pred nami“ (porov. Flp 3,13). V prítomnosti pravdy, ktorou si ty, sme sa pýtali, aký bude večný život svätých, ktorý „ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo“, ktorý „ani do ľudského srdca nevystúpil“ (1Kor 2,9). A žízňivo sme otvárali ústa srdca nadprirodzeným prúdom z tvojho zdroja, zo zdroja života, ktorý je u teba (porov. Ž 36,10).

O tomto som hovoril, aj keď nie takýmto spôsobom a takýmito slovami, a ty, Pane, vieš, že v ten deň, keď sme o tom hovorili, tento svet strácal uprostred slov pre nás cenu aj so všetkými jeho pôžitkami. Vtedy ona povedala: „Syn môj, čo sa mňa týka, už ma nič neteší v tomto živote. Nevieam, čo by som tu ešte robila a načo by som tu bola, keď už nemám v čo dúfať na tomto svete. Iba pre jedno som túžila zostať ešte nejaký čas v tomto živote: aby som ťa mohla vidieť ako kresťana katolíka skôr, ako zomriem. A Boh mi to dal vrchovato, lebo môžem vidieť, že si celkom pohrdol pozemskou blaženosťou a stal si sa jeho služobníkom. Čo tu mám ešte robiť?“

Nespomínam si presne, čo som jej na to odpovedal; ale odvtedy prešlo asi päť dní, viac to nebolo, a ľahla si v horúčke. Počas choroby v ktorýsi deň zamdlela a stratila na chvíľu vedomie. My sme pribehli k nej, ale hneď prišla k sebe a keď videla, ako tam s bratom stojíme, povedala nám, akoby niečo hľadala: „Kde som to bola?“

A keď nás videla sklúčených od žiaľu, povedala: „Tu pochovajte svoju matku.“ Ja som mlčal a zdržiaval som plač. Ale môj brat povedal čosi, ako že by bol radšej, keby zomrela nie v cudzine, ale vo vlasti. Keď to počula, pozrela naňho s výrazom nevôle, že takto rozmýšľa, a potom pozrela na mňa a povedala: „Pozri, čo hovorí.“ A nato obom: „Toto telo pochovajte hocikde. Nech vás starosť oň netrápi. Len o to vás prosím, aby ste pamätali na mňa pri Pánovom oltári, nech budete kdekoľvek.“ Keď vyslovila, ako mohla, toto svoje presvedčenie, zatíchla a choroba sa jej rýchlo zhoršovala.

SVEDKOVIA NAŠICH ČIAS

– TRPELI ZA VIERU

O Michalovi Bubničovi, rožňavskom biskupovi, sa veľa nepísalo a ani nie je veľmi známy slovenským veriacim. Naposledy sa objavil o ňom článok v Katolíckych novinách z pera Petra Mulíka pod názvom „*Biskup Michal Bubnič vo víre dejín*“ z 25. septembra 1994 na strane 11. Predsa však v rokoch 1925-1945, kedy bol biskupom v Rožňave, sa jeho činnosť veľmi hlboko zapísala pre diecézu. Od roku 1925 totiž neúnavne bojoval za jej zachovanie proti vládnym návrhom, ktoré sa usilovali zrušiť ju. Keďže však jeho vzdialenejší príbuzní žijú aj v našej hornoořešanskej farnosti, bude dobré, ak si aspoň čiastočne pripomenieme jeho život a bolestnú udalosť, ktorá mala vplyv na jeho predčasnú smrť.

Michal Bubnič sa narodil 22. mája 1877 v Pajštúne /dnes Borinka/ neďaleko Stupavy v rodine tesára. Jeho rodičia boli Jozef Bubnič a Jozefína r. Maderová. Mal dve sestry – staršiu Alžbetu a mladšiu Máriu. Po ukončení 4.ročníka základnej školy v r. 1892-1894 študoval v malom seminári v Bratislave. Odtiaľ prestúpil do ostrihomského gymnázia, kde 14. júna

1896 zmaturoval. Teologické štúdiá ukončil v r. 1900 v Ostrihome a za kňaza bol vysvätený 22. júna 1900. Ako kaplán pôsobil vo Svätom Jure a Piešťanoch. Od októbra 1908 do 1. mája 1923 bol farárom v Maduniciach, kde sa stal dekanom. Snažil sa oživiť pamiatku jeho predchodcu básnika Jána Hollého, kde mu aj 14. októbra 1923 odhalil pomník. V Maduniciach usporiadal aj pašiové hry, ktoré sa konali ešte aj po vojne. Založil potravinové a úverové družstvo, jeho zásluhou sa zriadila nová škola. V práci s mládežou pokračoval aj po prevrate v r. 1918 a stal sa zakladateľom mládežníckeho spolku Slovenská Omladina.

Po vyhnaní biskupov z Nitry a z Banskej Bystrice Viliama Batthyányiho a Wolfganga Radnaia a potom ako zomrel spišský biskup Alexander Párvy v Budapešti, sa meno Michala Bubniča, spolu s ostatnými kňazmi, spomínalo ako kandidáta na biskupský stolec. Neskôr bol s dr. Pavlom Jantauschom vybraný ako kandidát pre Rožňavskú diecézu. Od 10. mája 1923 bol farárom v Topoľčanoch. Pre jeho zásluhy ho ešte toho istého roku menovali pápežským komorníkom. Významne sa zaslúžil o povznesenie topoľčianskej farnosti. Vďaka nemu tam postavili Katolícky dom a cirkevnú ľudovú školu. Bol zakladajúcim členom Spolku sv. Vojtecha. Každý rok, až do roku 1938, putoval s veriacimi do rakúskeho pútnického miesta Mariazell.

Keďže v r. 1922 bol Dr. Pavol Jantausch menovaný pre Trnavskú administratúru, zostal Michal Bubnič naďalej kandidátom pre Rožňavskú diecézu. 30. marca 1925 bol za biskupa do Rožňavy menovaný Jozef Čársky, farár v Širokom, ktorý spravoval diecézu do 30. októbra 1925. Dňa 17. mája 1925 zomrel košický biskup Augustín Fischer – Colbrie a Svätá Stolica na toto uprázdnené miesto menovala Jozefa Čárskeho, rožňavského administrátora. V ten istý deň menovala Michala Bubniča za titulárneho biskupa scilitánskeho a za apoštolského administrátora do Rožňavy. Pražská vláda proti Bubničovmu menovaniu do Rožňavy ostro protestovala a nikdy ho neuznala ako diecézneho biskupa. Michal Bubnič si zvolil biskupské heslo „Quis ut Deus?“ /Kto je ako Boh?/, ktoré vyjadrovali jeho úctu k Sv. Michalovi Archanjelovi.

Rožňavskú diecézu prebral v zlých podmienkach, pretože budovy biskupského úradu, kňazského seminára a katolíckeho gymnázia od r. 1919 okupovalo československé vojsko. Ako kandidát kardinála Csernocha bol trňom v oku pražskej vláde.. V Rožňave zaviedol slovenské bohoslužby a sčasti biskupskej

rezidencie urobil slovenskú pobočku katolíckej školy. Ako biskup viackrát predkladal pražskej vláde žiadosť o odovzdaná cirkevných majetkov. Do roku 1938 ich nikdy nedostal naspäť, pretože československá vláda neuznala jeho menovanie. Preto požiadal pápeža Pia XI., aby si mohol podržať svoje predchádzajúce benefícium – topoľčiansku farnosť. Príjmy z tejto farnosti mu stačili pre život v Rožňave. Túto farnosť spravoval cez administrátora. V r. 1928 poverený biskupským zborom vypracoval štatúty pre Katolícku akciu, ktoré boli schválené Svätou Stolicou. Na čele Katolíckej akcie zotrval do februára 1934. Vo februári 1928 československá vláda schválila dohodu so Svätou Stolicou, ktorú poznáme ako Modus vivendi. Nové cirkevné usporiadanie vyplývajúce z tejto dohody spôsobilo rožňavskému biskupovi veľa starostí. Geograf poverený ministerstvom zahraničných vecí dostal inštrukcie, aby projekt slovenských diecéz sa kryl s hranicami, ale s existenciou Rožňavskej diecézy sa vôbec nepočítalo. Hovorilo sa o nej ako o „zmaďarizovanom“ kúte Slovenska, bola tu vraj zlá geografická poloha a diecézni kňazi boli „promaďarsky“ zameraní.

Koniec dvadsiatych rokov a celé tridsiate roky 20. storočia boli zápasom biskupa Bubniča a jeho delegáta dr. Róberta Pobožného o zachovanie Rožňavskej diecézy. V tridsiatych rokoch videl biskup Bubnič hospodársku krízu v gemerskom regióne, kde ľudia trpeli nedostatkom práce, pretože chýbal priemysel. Väčšia časť ľudí trpezlivo znášala tento svoj kríž a zostali verní Bohu a Cirkvi. V r. 1936 sa slávil sté výročie prenesenie ostatkov sv. Neita, mučeníka z Kalixtových katakomb v Ríme do katedrálneho kostola v Rožňave. Biskup Bubnič pozýval veriacich, aby si prišli uctiť relikvie tohto mučeníka. Okrem diecézneho kléru boli prítomní Ján Vojtašák, spišský biskup, predstavitelia mesta a mnoho veriacich. Táto udalosť napokon vnútorne posilnila diecézu. Po Viedenskej arbitráži z 2. novembra 1938 sa mesto Rožňava a veľká časť Rožňavskej diecézy ocitli v Maďarsku. Keď pápež Pius XII. Bulou Dioecesium fines z 19. júla 1939 potvrdil nové cirkevné hranice ako dôsledok Viedenskej arbitráže, biskup Bubnič sa stal sídelným rožňavským biskupom. Inštalovaný bol 1. októbra 1939. Ako biskup vždy stál na strane slabších. Tak ako v bývalej republike bránil záujmy maďarskej a nemeckej menšiny, v Maďarsku obhajoval práva slovenskej menšiny. Zaslúžil sa o vytvorenie Spolku sv. Vojtecha pre Slovákov v Maďarsku a tiež získal povolenie na účinkovanie Združenia katolíckej mládeže.

Po vypuknutí SNP v Banskej Bystrici a rozmachu partizánskych oddielov sa dňa 9. januára 1945 stalo biskupské sídlo v Rožňave terčom útoku partizánov. V tento deň štvorčlenná skupina v noci vyvliekla biskupa Bubniča s jeho generálnym vikárom dr. Róbertom Pobožným v nočnom odeve do pivnice, v ktorej boli sudy s vínom. Tam mu oznámili, že bude zastrelený a tak aby sa pripravil na smrť. Sadistické mučenie trvalo takmer hodinu. Po tomto ponížení bol biskup Bubnič prinútený, aby partizánom nalieval. Podgurážení partizáni si napokon pochvalovali dobré víno a tak biskupovi darovali život. Nechali ho na kolenách a potom sa mu vysmiali so slovami: „Chod' preč! Škoda náboja, si už starý!“ V dôsledku toho všetkého sa biskup Bubnič

nervovo vyčerpaný vrátil do svojho bytu. Po zdravotnej stránke sa už nikdy nedal do poriadku a tak táto bolestná udalosť zapríčinila jeho predčasnú smrť. Zomrel 22. februára 1945 v rožňavskej nemocnici. Pohrebné obrady sa konali 26. februára v Rožňave. Telesné pozostatky boli dočasne uložené v krypte katedrály. V máji 1947 boli jeho ostatky vyzdvihnuté, prevezené a uložené v kaplnke vedľa kostola Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Borinke. /Spracované podľa HEDr. Milana Kerdika./

Mária Nováková

KONCILY

Koľko ekumenických koncilov bolo doteraz? Veríme, že mnohí veriaci poznajú odpoveď na danú otázku, vedia aj o otázkach týkajúcich sa Cirkvi, ktoré sa prejednávali na konciloch, najmä tých, ktoré sa uskutočnili v novovekých dejinách, už menej vieme o konciloch stredoveku alebo staroveku, preto použijeme vhodnú literatúru. V článku citujeme z diela: DOLINSKÝ. J. SJ.: Dejiny Cirkvi, prvý diel, Kresťanský starovek. Trnava: Dobrá kniha, Aloisianum – Teologický inštitút sv. Alojza spoločnosti Ježišovej na Slovensku pri Trnavskej univerzite, 1996, s.329, s. ISBN 80-7141-114-0, vyberáme aj z Kódexu kanonického práva. Pri štúdiu dogmatickej teológie, týkajúceho sa tajomstva Svätej Trojice, nachádzame niektoré odpovede v diele KRAPKA.E. SJ.: Tajomstvo Boha otca i Syna i Ducha svätého, Teológia trojičného Božieho Tajomstva, 2001 a použijeme aj Stručný katolícky teologický slovník.

Koncil - z latinského slova concilium, čiže zhromaždenie, zasadanie, snem. Zhromaždenie biskupov, na ktorom sa prejednávajú otázky týkajúce sa Cirkvi. Koncil je ekumenický, ak je legitímnym zhromaždením všetkých biskupov.

Jedine Rímsky veľkňaz má právo ekumenický koncil zvolať, osobne alebo cez iných mu predsedáť, preložiť ho, prerušiť alebo rozpustiť a schváliť jeho dekréty. Má právo vymedziť otázky, ktoré sa majú na koncile prerokovať a stanoviť poriadok, ktorý treba na koncile zachovať; otcovia koncilu môžu k otázkam predloženým Rímskym veľkňazom pridať iné, ktoré potrebujú schválenie toho istého Rímskeho veľkňaza(CIC 338).

Ekumenických koncilov bolo doteraz spolu 21:

1) 1. nicejský (r. 325)	14) 2. lyonský (1274)
2) 1. konštantínopolský(381)	15) viennský (1311-1312)
3) efezský (431);	16) kostnický (1414- 1418)
4) chalcedónsky (451);	17) basilejský (1431-1437)
5) 2. konštantínopolský (553)	18) 5. lateránsky (1512-1517)
6) 3. konštantínopolský (680-681)	19) tridentský (1545-1563)
7) 2. nicejský (787);	20) 1. vatikánsky (1869-1870)
8) 4. konštantínopolský (869-870)	21) 2. vatikánsky (1962-1965)
9) 1. lateránsky (1123)	
10) 2. lateránsky (1139)	
11) 3. lateránsky (1179)	
12) 4. lateránsky (1215)	
13) 1. lyonský (1245)	

Otázky o Najsvätejšej Trojici a nicejsko – carihradské vyznanie viery bolo predmetom prvých koncilov. Podnetom pre zvolanie Nicejského koncilu bol arianizmus (heréza popierajúca Božstvo Krista). Na tomto koncile bola táto heréza odsúdená. Jej názov pochádza od alexandrijského kňaza Aria (250-336). Arianizmus spôsobil veľký nepokoj v Cirkvi až do roku 381. Táto heréza pretrvávala niekoľko storočí uprostred germánskych národov. Definíciou homousios sa vyjasnila jednota v Bohu i osobné božstvo Syna. (Vysvetlenie slova homousios: spolupodstatný, bolo prijaté na Prvom nicejskom koncile v r. 325, pričom poukazovalo na identitu Otca a Syna – Logosa, vyjadrujúc identickosť podstaty Otca a Syna - Ježiša Krista.) Kappadócki otcovia: Bazil, Gregor Naziansky a Gregor Nysský vynikli vo výklade nicejskej viery a ďalej rozvíjali trojičnú teológiu. Pritom vychádzali z diferencie osôb ako vlastnej témy a z nej sa dostali k bytostnej jednote. Použili pritom pojem osoby – hypostasis, oproti ktorému postavili pojem podstaty – ousia. (Vysvetlenie slova: hypostáza – substancia. Prvotne bolo stotožňované so slovom physis. Na Konštantínopolskom koncile (381) to bolo sprecizované a prijal sa rozdiel medzi hypostasis a ousia a taktiež physis vo vzťahu k Najsvätejšej Trojici: jedna božská prirodzenosť- ousia v troch osobách – hypostasis. Od tohto momentu bol jasný rozdiel medzi úsia i fysis – prirodzenosť a hypostasis – osoba. Učiaca Cirkev tak prijala spôsob rozprávania o Bohu ako o troch osobách – hypostázach, ktoré majú jednu substanciu – prirodzenosť – úsia, a o Kristovi ako o dvoch prirodzenostiach v jednej osobe.)

Rozlíšenie medzi podstatou a osobami bolo zhrnuté do formuly: Mia usia treis hypostaseis – uma substancia, tres personae. Kappadócki otcovia hovoria aj o osobitných spôsoboch existencie božských osôb, sú nimi: otcovstvo a synovstvo, posväcujúca sila. Osobitnou zásluhou kappadóckych otcov je, že vnútrobožskú jednotu podstaty, homousios, dôsledne uplatnili aj v učení o Duchu Svätom, sv. Bazil napísal spis o Duchu Svätom.

Na Nicejskom koncile Cirkev vyhlásila ako zjavenú pravdu bytostnú jednotu a jedinečnosť Boha a tým aj rovnosť osôb - homousios.

3. ekumenický koncil v Efeze roku 431

V roku 431 cisár Teodózius II. pobádaný Nestóriom, zvolal na sviatok Ducha Svätého ekumenický koncil (tretí v poradí) do Efezu na upokojenie verejného neporiadku, ktorý vzplanul medzi patriarchátmi Východu. Ale už pri otvorení koncilu sa ukázali zlé predtuchy.

Prvý sa objavil Nestórius so 16 biskupmi, potom Cyril s 50 sufragánmi, ale tretí patriarcha, Ján z Antiochie úmyselne meškal a rovnako aj pápežský legáti meškali, zadržaní pre búrlivé more, ktoré im nedovolilo preplaviť sa do Malej Ázie. Napriek protestu prednesenému cisárskym komisárom Kandidom a mnohými biskupmi (68), Cyril, cítiaci sa ešte stále pápežským reprezentantom, 22. júna otvoril koncil v Efeze vo veľkom mariánskom kostole za prítomnosti 153 biskupov.

Hlavnou otázkou, ktorou sa zaoberal, bolo nestoriánstvo. Podľa záverov koncilu precenil Nestórius miesto ľudskej prirodzenosti Ježiša Krista na úkor prirodzenosti božskej. Preto bolo učenie patriarchu Nestória odsúdené ako omyl. Nestórius učil, že Panna Maria porodila človeka Ježiša Krista, ale nie Logos, Božieho syna. Logos v Kristovi iba býval ako v chráme; Ježiš tak bol iba nositeľ Boha. Preto i jeho matka Mária bola Nestóriom nazývaná nositeľka Krista. Efezský koncil proti tomuto tvrdeniu vyhlásil ako učenie Cirkvi, že Maria je theotokos, nositeľka Boha, čiže Bohorodička.

Koncil prehlásil, že Ježiš bol jedinou osobou, nie dvomi oddelenými osobami – úplne Bohom i úplne človekom s racionálnou dušou a telom. Maria je theotokos, pretože porodila tohto Ježiša, Boha a zároveň človeka. Spojenie dvoch prirodzeností v Kristovi bolo takej povahy, že jedna prirodzenosť nerušila prirodzenosť druhej. Koncil tiež vyhlásil text Nicejsko-constantinského vyznania viery, ktoré zložili Otcovia Prvého nicejského koncilu roku 325 a Prvého konštantinopolského koncilu roku 381, k nemu zakázal dodávať akékoľvek prídavky. Text o Panně Márii vyjadruje to, čo sme povinní veriť: ...a mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom...

Jedinečná a celkom neobyčajná udalosť vtelenia Božieho Syna neznamena, že Ježiš Kristus je sčasti Boh a sčasti človek, ani že je výsledkom nejasného zmiešania božského s ľudským. Stal sa skutočne človekom a pritom zostal skutočne Bohom. Ježiš Kristus je pravý Boh a pravý človek. Túto pravdu viery musela Cirkev v prvých storočiach brániť.

Nestoriánska heréza videla v Kristovi ľudskú osobu spojenú s božskou osobou Božieho Syna.

Proti tomuto bludu svätý Cyril Alexandrijský a tretí ekumenický koncil zhromaždený v Efeze roku 431 vyznali: „Slovo tým, že hypostaticky [vo svojej osobe] zjednotilo so sebou telo oživené rozumovou dušou... sa stalo človekom“ Kristova ľudská prirodzenosť nemá iný subjekt ako božskú osobu Božieho Syna, ktorý túto prirodzenosť prijal a urobil svojou už od svojho počatia. Preto Efezský koncil v roku 431 vyhlásil, že Mária sa ľudským počatím Božieho Syna vo svojom lone skutočne stala Božou Matkou: „Bohorodičkou... nie preto, že by prirodzenosť Slova a jeho božstvo bolo prijalo začiatok svojho pôvodu zo svätej Panny, ale preto, že si z nej vzalo sväté telo obdarené rozumovou dušou, s ktorým je Božie Slovo hypostaticky zjednotené, že sa narodilo podľa tela.“

PRÍBEH NA POTEŠENIE DUŠE

Jedine emócia, ktorú máme aktuálne v sebe, môže vyplávať na povrch. Preto neobviňujme z daných emócií ostatných vôkol seba, ale nazrime do seba a zamyslime sa, prečo danú nechcenú emóciu v sebe máme. Krásny poučný príbeh:

Jedného dňa sa mních rozhodol meditovať sám ďaleko od svojho kláštora. Na člne sa dostal do stredu jazera. Zakotvil, zavrel oči a začal meditovať. Po niekoľkých hodinách nerušeného ticha precitol z dôvodu nárazu inej lodi s jeho vlastnou.

Jeho oči boli stále zatvorené, iba cítil, ako v ňom stúpa hnev. Keď konečne otvoril oči, bol pripravený kričať na prievozníka druhého člna, ktorý mal tak ľahkomyselne narušiť jeho meditáciu. Ale keď otvoril oči, bol prekvapený, keď zistil, že to bol iba prázdny čln, ktorý narazil do jeho lode. Zrejme sa samovoľne uvoľnil a prúd ho uniesol do stredu jazera. V tej chvíli mních precitol a pochopil, že hnev bol v ňom. Potreboval len dôvod z vonku, aby ho vyprovokoval a vypustil von.

Od tej doby zakaždým, keď narazil na niekoho, kto ho podráždil alebo provokoval ho k hnevu, pripomenul si, že **iná osoba bola len prázdna loď a zlosť je v jeho vnútri.**

Jedine emócia, ktorú máme aktuálne v sebe, môže vyplávať na náš povrch. Preto neobviňujme z daných emócií ostatných vôkol seba, ale nazrime do seba a zamyslime sa, prečo danú nechcenú emóciu v sebe máme.

UDALOSTI

15 rokov od kňazskej vysviacky

Dňa 14. júna 2018 uplynulo 15 rokov od kňazskej vysviacky nášho dôstojného pána farára našej hornoořešanskej farnosti Mgr. Milana Červeňanského, assessora, ktorý ako kňaz vďaka kňazskej vysviacke prináša obetu sv. omše in persona Christi v osobe Krista, Hlavy a v mene všetkého ľ u d u (L G , 1 0 , 2 8 ; KKC,1348; KKP, 840n.)

Sviatosťou posvätného stavu vysvätení kňazi získavajú moc hlásať evanjelium, spravovať veriaci ľud a sláviť Boží kult ako praví kňazi Nového zákona (LG,28; KKC,1564). Jeho kňazské pôsobiská: 2003 Malacky ako kaplán, 2004 Bratislava –Rača ako kaplán, 2005 Levice ako kaplán. 2006 Hrádok ako správca farnosti do r. 2012. Od augusta 2012 ako osobný sekretár Trnavského arcibiskupa. Od decembra 2015 ako farár v našej farnosti Horné Orešany.

Dôstojný pán farár, všetci farníci sa za Vás modlíme, aby Vám Pán Boh dal sily spravovať našu farnosť, vykonávať kňazskú službu, prežívať s nami radosti i žiaľ a posilňovať nás vo viere. Prajeme Vám veľa zdravia, Božieho požehnania, aby sme sa raz všetci stretli a radovali u nášho Pána v nebi.

Text a foto: Anna Jurovčíková

Úspešná Duchovná obnova pre birmovancov

Koniec školského roka ukončili štyri desiatky mladých ľudí z našej farnosti Horné Orešany vrátane filiálky Lošonec, pripravujúcich sa celý školský rok na prijatie sviatosti birmovania, trojdňovým pobytom v Diecéznom centre mládeže Archa v Bojničkách. Prítomné boli aj ich štyri animátorky: Jarka, Dianka, Marienka a Anna. Pod ochranou a odborným dohľadom

dôstojného pána farára otca Juraja Šindlera, ktorý viedol prednášky, modlitby, chvály a najmä sväte omše v kostole a v kaplnke, chlapci a dievčatá sa disciplinovane a s radostným nadšením mladých ľudí zhostovali aktivít, ktoré sa striedali. Vytvorili jednu skupinu dievčat a tri skupiny chlapcov. Varili nám dvaja obetaví mladí muži, jedlo bolo chutné a servírované v misách, preto si každý mohol dať toľko, aby sa zasýtil.

Foto a text: Anna Jurovčíková

Po obede vždy jedna skupina mala službu, aby sme si okolo seba udržiavali poriadok. Prednášky animátorov z Leopoldova: Janky V., Janky, Matúša M., Matúša, Dominiky, Sášky Moniky, Stanky sa striedali so zábavou, alebo pobytom na čerstvom vzduchu. Pobyt v skromných, no pritom útulných izbách ešte viac upevňoval priateľské vzťahy. No najkrajšie miesto v celom dome bola kaplnka s bohostánkom, v ktorej sme sa spoločne modlili, spievali, hrali na gitare, ale aj individuálne v ktorúkoľvek hodinu počas dňa sme mohli v nej meditovať, modliť sa a porozprávať Bohu o svojich starostiach a poďakovať za krásne chvíle. Ďakujeme všetkým, ktorí nám tento pobyt umožnili, nášmu pánovi farárovi otcovi Milanovi, našim rodičom a taktiež tým, ktorí nám prichystali tento pestrý program. Pán Boh zaplať! Veríme, že príprava v Bojničkách doplnila naše vedomosti a že nesklameme pri ich preverovaní, aby sme mohli dokázať svoju kresťanskú dospelosť a mohli pristúpiť k sviatosti birmovania.

90 - ROČNÁ PANI JUSTÍNA RÁBAROVÁ, R. HODULÍKOVÁ

Foto a text: Anna Jurovčíková

Dňa 5. júla 2018, na sviatok sv. Cyrila a Metoda, sme v hornoořešanskom kostole pri svätej omši poďakovali a prosili za zdravie a Božiu pomoc pre pani Justínu Rábarovú. r. Hodulíkovú, ktorá sa dožila 90-tich rokov. Narodila sa v rodine Karola a Brigity Hodulíkovej, pochádza z piatich detí.

Spolu s manželom Dominikom vychovali päť detí, štyri dievčatá a jedného chlapca. Veľa zdravia, radosti a lásky jej želajú dcéry s manželmi, syn, Sonička, jedenásť vnúčat, šestnásť pravnúčat a jedno prapravnúča. K blahoželaniu sa pripájajú štyri krstné deti, synovec, neter a sesternice. Všetci farníci prajeme Justínke ešte veľa pekných dní, veľa zdravia a Božieho požehnania.

NA VEČNOSŤ ODIŠLA NAJSTARŠIA VERIACA V NAŠEJ FARNOSTI

Pani Mária Polakovičová, rod. Uváčková, pochádzala z Kátloviec. Na sklonku svojho života niekoľko rokov bývala u svojej jedinej dcéry Viery v Horných Orešanoch, ktorá sa o ňu s láskou starala. Dožila sa požehnaných 95 rokov. Pán Boh si ju povolal k sebe dňa 7. júla 2018. R.I.P.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA AUGUST 2018

Všeobecný: Aby závažné ekonomické a politické rozhodnutia slúžili na ochranu rodiny ako pokladu ľudského spoločenstva.

Úmysel KBS: Nech je prázdninový a dovolenkový oddych spojený aj s obnovou ducha v našom národe.

DO BOŽEJ RODINY PRIBUDLI

- Peter Pisarovič, Horné Orešany
- Sebastián Rožič, Horné Orešany
- Martin Horváth, Lošonec
- Ria Lucia Liptáková, Lošonec
- Mila Mária Lošonská, Horné Orešany
- Lukáš Kimlička, Hor. Orešany
- Radovan Hirner, Horné Orešany

OPUSTILI NÁS

- Ján Horváth, 85-ročný, Horné Orešany
- Mária Štibraná, 78-ročná, Lošonec
- Mária Gregušová, 83-ročná, Horné Orešany
- Ivan Zimmermann, 74-ročný, Horné Orešany

SVIATOK SV. BENEDIKTA V KLÁŠTORE

Dňa 14. júla 2018 o 17 hod. sa slávila v kláštore sestier Benediktínok v Horných Orešanoch slávnostná sv. omša za účasti veriacych z našej farnosti i ďalších hostí, vrátane kňazov. Hlavným celebrantom bol Mons. Ján Sokol, emeritný arcibiskup.

Foto: Michal Mrena

Farský mesačník Malokarpatský posol vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifické skupiny čitateľov so zameraním Cirkve a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor. Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15. IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225.